

ת"פ 21995/05/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

20 אוקטובר 2014

ת"פ 21995-05-14 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשם

פלוני (עציר)

גזר דין

רקע

1. ביום 1.9.2014 הורשע הנאשם על-יסוד הודאתו שניתנה במסגרת הסדר-טיעון, בעבירות שיוחסו לו בכתב-אישום מתוקן כדלקמן: תקיפת בת-זוג הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק) (שתי עבירות); איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין; ותקיפה סתם של קטין על-ידי אחראי לפי סעיף 382(ב)(2) לחוק.

כתב-האישום המתוקן מחזיק שני אישומים. בהתאם לחלק הכללי לכתב-האישום המתוקן, הנאשם והמתלוננת נשואים מזה 20 שנה ולהם 6 ילדים. על-פי האישום הראשון לכתב-האישום המתוקן, ביום 9.5.2014, בסמוך לשעה 22:00, בסלון ביתם שבכפר ..., התגלע ויכוח בין הנאשם למתלוננת באשר להוצאות הכספיות של ביתם. לפתע, במהלך הוויכוח, בנוכחות ילדיהם וללא סיבה מוקדמת, החל הנאשם לקלל ותקף את המתלוננת שלא כדין בכך שהכה באמצעות ידיו בפניה ובעיניה. בהמשך, הכה הנאשם את המתלוננת באמצעות כוס הקפה שהייתה בידו. לאחר מכן, גירש הנאשם את המתלוננת מהסלון לחדרה. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלוננת חבלות של ממש בדמות סימנים כחולים ואדומים בפניה ושריטות בגבה. בגין אישום זה, יוחסה לנאשם עבירה אחת של תקיפת בת-זוג הגורמת חבלה של ממש.

על-פי האישום השני לכתב-האישום המתוקן, ביום 10.5.2014 בסמוך לשעה 16:00, נתגלע ויכוח בין הנאשם למתלוננת באשר למספר טלפון שממנו התקשרו אליה ולא נענה על ידה. במהלך הוויכוח, הביע הנאשם את התנגדותו לכך שיהיה למתלוננת טלפון והאשים אותה בכך שהוא לא מוצא עבודה. בהמשך לכך, בנוכחות ילדיהם, הנאשם בעט במתלוננת והכה אותה בידיו עד שנפלה על רצפת הסלון, והמשיך להכות בגבה בעודה שכובה על הרצפה. בעקבות כך, ע.ש, בנם הקטין של הנאשם והמתלוננת (יליד 1998), התקשר לקרוביו. האחרונים הגיעו לבית בסמוך לשעה 18:00, והורו לנאשם להפסיק לנקוט באלימות כלפי המתלוננת. במהלך שיחה של המתלוננת עם אחיה, החל הנאשם לצעוק והורה למתלוננת לצאת מן הבית, תוך שהוא תוקף אותה בכך שדחף אותה באמצעות ידיו. ע.ש ניסה למנוע את המשך התקיפה של הנאשם את אימו המתלוננת, ואז קיבל מכה בפניו. בהמשך לכך, ברחו המתלוננת לחצר הבית בעוד שהנאשם רודף אחריה. משהשיג הנאשם את המתלוננת, נשך אותה בגבה. בהמשך, איים הנאשם על המתלוננת בפגיעה שלא כדין בגופה ובחייה באומריו לה: "אני ארצח אותך". כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלוננת חבלות של ממש

בדמות סימנים כחולים ואדומים בפניה ושריטות בגבה. בגין אישום זה, יוחסה לנאשם עבירה נוספת של תקיפת בת-זוג הגורמת חבלה של ממש, וכן יוחסו לו עבירת איומים ועבירה של תקיפה סתם של קטין על-ידי אחראי.

בכל אלה הודה הנאשם, ובגין כך הורשע בעבירות שפורטו בראשית הדברים.

2. בהתאם להסכמת הצדדים במסגרת הסדר הטיעון, הוריתי על הכנת תסקיר שירות מבחן בעניינו של הנאשם. יוער כי לא הושגה בין הצדדים הסכמה לעניין העונש, וכל צד נותר חופשי בטיעונו.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם כבן 48, נשוי ואב לשישה ילדים בגילאים 3 עד 17. טרם מעצרו בתיק זה, התגורר הנאשם עם משפחתו בירושלים, והוא נעדר עבר פלילי. הנאשם סיים 6 שנות לימוד בלבד, והחל לעבוד ולסייע בפרנסת המשפחה מגיל צעיר עקב מחלת אביו. הנאשם עבד במשך שנים ארוכות כקבלן משנה בתחום האלומיניום, הן כשכיר אצל אחיו והן כעצמאי. בחודשים שקדמו לביצוע העבירות נשוא תיק זה, הנאשם היה מובטל והתקשה לפרנס את משפחתו. עוד עולה מהתסקיר כי לפני מספר שנים, נשא הנאשם אישה שנייה. נישואיו השניים של הנאשם היוו גורם למתיחות בינו לבין המתלוננת. התרשמות שירות המבחן היא כי לנאשם דפוסי חשיבה נוקשים ופטריאכליים, וכי הוא מציג תפיסות רכושניות כלפי אשתו וילדיו.

אשר לעבירות הנדונות - הנאשם מסר כי הרקע לביצוען נעוץ בלחץ הקשה בו היה נתון בשל אי יכולתו לפרנס את משפחתו. לצד זאת, הנאשם הכחיש פרטים רבים מהמיוחס לו בכתב-האישום המתוקן והתקשה לקחת אחריות על מעשיו. התרשמות שירות המבחן הינה כי הנאשם ממעיט מחומרת מעשיו, מטשטש ומצמצם את האירועים נשוא כתב-האישום המתוקן, ואינו רואה בעייתיות באופן התנהגותו באירוע, בין היתר על רקע תפיסתו הפטריאכלית. הנאשם שלל צורך או רצון להשתלב בטיפול לאלומות, והביע רצון לשוב ולפרנס את בני משפחתו.

במישור ההמלצה - שירות המבחן התרשם כי המעצר מהווה גורם מרתיע ומציב גבולות עבור הנאשם. מצד שני, הנאשם התקשה לקחת אחריות על התנהגותו ושירות המבחן התרשם כי אינו מפנים את חומרת מעשיו וכן הציג תפיסות רכושניות המהוות להבנתו הצדקה להתנהגות כזאת בעתיד. בהתחשב בכך, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל.

טיעוני הצדדים לעונש

4. המאשימה עמדה על חומרת מעשיו של הנאשם ועל הערכים החברתיים שנפגעו בגינם. לגישת המאשימה, מתחם העונש ההולם בגין כל אישום נע בין מאסר קצר בפועל ל- 18 חודשי מאסר בפועל. בנסיבות העניין ונוכח האמור בתסקיר שירות המבחן, עתרה המאשימה להשית על הנאשם עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה הצופה פני עתיד, קנס ופיצוי.

מנגד, טען בא-כוח הנאשם כי מתחם העונש ההולם לשני האירועים יחדיו נע ממאסר מותנה ועד מספר בודד של חודשי מאסר בפועל הניתנים לריצוי בעבודות שירות. בא-כוח הנאשם עמד בטיעונו על מכלול הנסיבות לקולא (לרבות העדר עבר פלילי, ילדות קשה של הנאשם ותמיכת משפחת הנאשם במתלוננת) ועתר להסתפק בימי מעצרו של הנאשם עד כה (כחמישה חודשים).

יוער כי כל צד תמך טיעונו לעונש באסמכתאות מהפסיקה.

הערות מקדימות

5. בטרם אפנה למלאכת גזירת הדין בעניינו של הנאשם, אני רואה להעיר שתי הערות מקדימות:

ראשית, כפי שפורט לעיל, כתב-האישום המתוקן שבעובדותיו הודה הנאשם כולל שני אישומים. בנסיבות העניין, אני סבורה כי לצורך קביעת מתחם ענישה הולמת, שני האישומים מהווים אירוע אחד לפיסעיף 40 יגלחוק העונשין. כך הוא הדבר, בהתחשב בכך שמדובר בעבירות מאותו סוג שבוצעו בתוך אותו תא משפחתי בסמיכות זמנים ממשית (יום אחרי יום, בהפרש של פחות מ- 24 שעות בין מקרה למקרה), כאשר נפגעת העבירות העיקרית בשני האישומים היתה אשת הנאשם (המתלוננת).

שנית, בתסקיר שירות המבחן מובאים דברי המתלוננת שטענה בפני שירות המבחן כי מתחילת נישואיה עם הנאשם ובמשך כל השנים, נהג הנאשם להכותה תדיר (לפי הנטען, המתלוננת לא התלוננה על כך במשטרה קודם לכן, על-מנת להגן על שמו של בעלה). בהתייחס לדברים אלה, יצוין כי במסגרת תפקידה, רשאית היתה קצינת המבחן לשוחח עם המתלוננת ואף להביא בתסקיר מדבריה. יחד עם זאת, אני רואה להדגיש כי בית-המשפט לא יתייחס לטענות האמורות של המתלוננת כאל עובדה מוכחת או מוסכמת, שכן מדובר בטענות שאינן חלק מעובדות כתב-האישום המתוקן בהן הודה הנאשם והן לא הוכחו (ראו והשוו: דברי כב' השופט זילברטל בע"פ 5316/13 מסאלחה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (9.12.2013), שם דובר במקרה הפוך בנסיבותיו, במסגרתו הובאו בתסקיר שירות המבחן נתונים מקלים מפיו של הנאשם, אשר חרגו מן העובדות המוסכמות שנכללו בכתב-האישום באותה פרשה. כב' השופט זילברטל קבע כי יש להתייחס לאותו מידע סובייקטיבי כאל נתון שנמסר לשירות המבחן, ולא כאל עובדה מוכחת או מוסכמת; עוד ראו והשוו: ת"פ (י-ם) 47798-03-13 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 4 ואילך (29.6.2014)). ברי, אפוא, כי המסגרת העובדתית הרלוונטית לגזירת דינו של הנאשם, מוגבלת לעובדות כתב-האישום המתוקן בהן הודה הנאשם, ולא מעבר לכך. לצד זאת, אוסיף ואומר כי למקרא התסקיר עולה בבירור כי שירות המבחן לא ביסס את עמדותיו על דברי המתלוננת דווקא, אלא על נתונים אחרים, כגון: הפער שעלה מדברי הנאשם בפני שירות המבחן ביחס לעובדות כתב-האישום המתוקן בהן הודה לפניו, התפיסות שהביע הנאשם בפני שירות המבחן כלפי אשתו וילדיו, וכן העובדה שהנאשם שלל צורך בהתערבות טיפולית. בהתחשב בכך, עמדת שירות המבחן תובא אף היא במסגרת מכלול השיקולים הרלוונטיים במלאכת גזירת הדין.

מתחם העונש ההולם

6. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם את מעשי העבירה בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנהוגה.

7. **הערכים החברתיים שנפגעו** בגין העבירות בגינן הורשע הנאשם ענינם בשמירה על שלמות הגוף מפני פגיעה פיזית, וכן בהגנה על תחושת הביטחון האישי ועל שלוות הנפש של הפרט. הצורך להגן על ערכים אלה מתחדד כאשר עבירות האלימות מבוצעות בתא המשפחתי, כלפי בת-זוג ו/או קטינים, בתוך בית-המשפחה שאמור להוות מקום מבטחים ותחת זאת הופך למקום בו שולטים כוח-הזרוע והאימה. עוצמת הפגיעה בערכים הנדונים מתחדדת כאשר עבירות האלימות מבוצעות לנגד עיני הילדים הקטינים שאביהם אמור להוות עבורם דמות מגוננת ומיטיבה, ותחת הוא הופך לדמות אלימה ומטילת פחד בבית, כאשר הקטינים עצמם נפגעים מנחת-זרועו של האב בעת שהוא תוקף את אם-המשפחה. בתי-המשפט עמדו בפסיקותיהם על הצורך להעביר מסר עונשי ברור ומרתיע בגין עבירות מהסוג הנדון. ביטוי לכך ניתן למצוא בעובדה שהמחוקק ראה להכפיל את העונש המרבי שבית-משפט מוסמך להטיל בגין עבירות אלימות למיניהן כלפי בת-זוג וקטינים בתוך המשפחה.

8. **בחינת נסיבות ביצוע העבירות** במקרה דנן מעלה כי הנאשם נהג באלימות בתוך בית המשפחה בשני אירועים שפער-הזמנים ביניהם היה פחות מ- 24 שעות. באירוע הראשון, בעקבות ויכוח שנתגלע בין הנאשם למתלוננת באשר להוצאות כספיות, קילל הנאשם את המתלוננת והכה אותה באמצעות ידיו בפניה ובעיניה. בהמשך, הכה הנאשם את המתלוננת באמצעות כוס קפה שהייתה בידו, וגירש אותה מסלון הבית לחדרה. אירוע זה התרחש בנוכחות ילדיהם של בני-הזוג. באירוע השני, בעקבות ויכוח שנתגלע בין הנאשם למתלוננת באשר למספר טלפון שממנו התקשרו אליה ולא נענה על-ידיה, הנאשם בעט במתלוננת והכה אותה עד שנפלה על רצפת הסלון, והמשיך להכות בגבה בעודה שכובה על הרצפה. גם אירוע זה התרחש בנוכחות ילדיהם של בני-הזוג. האלימות בה נקט הנאשם הובילה את בנם הקטין של בני-הזוג לפנות לקרובי משפחה ולבקשם להגיע למקום, אך ללא הועיל. הנאשם הוסיף ותקף את המתלוננת, הורה לה לצאת מן הבית, דחפה החוצה, רדף אחריה לחצר, ונשך אותה בגבה. מעשיו של הנאשם לוו בצעקות ובאיומים כי ירצח אותה. זאת ועוד; במהלך האירוע, בנו הקטין של הנאשם אשר ניסה לסייע לאמו, קיבל אף הוא מכה בפניו.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם בשני האירועים האמורים, נגרמו למתלוננת חבלות של ממש בדמות סימנים כחולים ואדומים בפניה ושריטות בגבה. יש להניח כי מלבד הנזק הפיזי והרגשי שנגרם למתלוננת, הותירו מעשיו של הנאשם חותם גם אצל ילדיו הקטינים שהיו עדים למכות שאביהם הפליא באימם, ואחד מהם אף קיבל מכה בפניו כאשר ניסה לסייע לאימו (יוער כי אין טענה שלקטין נגרמה חבלה פיזית בגין אותה מכה).

מדובר, אפוא, ברצף של אירועים אלימים בבית המשפחה, במהלכם תקף הנאשם את המתלוננת פעם אחר פעם באמצעות בעיטות, מכות, נשיכה ושימוש בחפץ (כוס קפה). מעשי האלימות גרמו למתלוננת חבלות ממשיות, ובוצעו כולם בנוכחות ילדיהם הקטינים של בני-הזוג. המעשים לוו בהשמעת קללות ואיומים על חייה של המתלוננת. הגעת קרובי-משפחה לבית לא מנעה מהנאשם לחדול ממעשיו, ואף המכה שקיבל ילדם הקטין של בני-הזוג מאביו תוך כדי תקיפת המתלוננת, לא גרמה לנאשם להפסיק את מעשי האלימות כלפי אשתו. מדובר במעשי אלימות חמורים, שהיה בהם כדי לזרוע אימה בבית, לפגוע פגיעה ממשית בגופה של המתלוננת, וכן לרמוס את רגשותיה ואת כבודה.

כאדם וכאם-המשפחה, כאילו היתה שק חבטות חסר-ערך משל עצמו, שהנאשם יכול לעשות בו כרצונו. מתסקיר שירות המבחן עולה כי **הסיבות** שהובילו את הנאשם לביצוע המעשים כללו שילוב של משבר אישי שחוה הנאשם בין היתר עקב אבטלה בה היה שרוי, וכן תפיסות פטריאכליות ורכושניות של הנאשם כלפי אשתו וילדיו.

9. **מדיניות הענישה הנוהגת** בנוגע למי שהורשע בעבירות אלימות כלפי בת-זוג בשילוב עם אלימות כלפי ילד-קטין, מבוססת על דרך הכלל על עונשי מאסר בפועל. במקרים קלים (שאינם כוללים גרימת חבלה גופנית ו/או כאשר הנאשם הוכיח עצמו בתהליך טיפולי משמעותי), יכול ריצוי עונש המאסר בפועל להיעשות בדרך של עבודות שירות. במקרים חמורים יותר, מדובר בעונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח.

10. בהתחשב בעקרון ההלימה המהווה עקרון מנחה בענישה; בשים לב לערכים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם במקרה דנן; בהתחשב בנסיבות ביצוע המעשים כפי שפורטו לעיל; וכן בהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; אני סבורה כי **מתחם העונש ההולם למעשי העבירות שביצע הנאשם במסגרת שני האישומים נשוא כתב-האישום המתוקן, נע ממספר בודד של חודשי בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל**. בנסיבות העניין, לא ראיתי לחרוג ממתחם זה לקולא או לחומרה.

העונש המתאים

11. לצורך גזירת העונש בגדרי המתחם שנקבע, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כאמור בסעיף 40 יאלחוק העונשין.

לקולא, שקלתי את הודאת הנאשם בעובדות כתב-האישום המתוקן, דבר שחסך את הצורך להעיד את המתלוננת ואת בנם הקטין של בני-הזוג בבית-המשפט. אני סבורה כי יש להעניק לנתון זה משקל ממשי. בנוסף, שקלתי את העובדה שמדובר בנאשם חסר עבר פלילי, אשר עצור לראשונה בחייו מאחורי סורג ובריח במשך כחמישה חודשים עד כה. עוד ראיתי ליתן משקל לגילו של הנאשם (48), להיותו מפרנס משפחה המונה 8 נפשות, ולכך שמצבה הכלכלי של המשפחה אינו בטוב.

מנגד, עומדת חומרת המעשים עליה עמדת לעיל, הכיעור הרב הטמון בהם והנזק שנגרם למתלוננת וילדיהם עקב מעשי האלימות שהפעיל הנאשם בבית-המשפחה פעם אחר פעם. בנוסף, ראיתי ליתן משקל לתסקיר שירות המבחן ממנו עולה כי הנאשם אינו מפנים את חומרת העבירות, מתקשה לראות את הבעייתיות הטמונה בהתנהלותו, מחזיק בתפיסה רכושנית כלפי אשתו וילדיו ושולל צורך בטיפול. כל אלה מקימים סיכון להישנות ההתנהגות הפוגענית בעתיד. בהתחשב בכך, ראיתי להעמיד את עונשו של הנאשם מעל לרף התחתון של המתחם שנקבע, על-מנת להבהיר לנאשם כי עליו להפנים את הפסול שבהתנהגותו וכי בית-המשפט לא יתייחס בסלחנות למעשים מן הסוג בהם עסקינן. כמו כן, אטיל על הנאשם עונש מאסר מותנה ממשי, בשאיפה להרתיעו מלשוב על מעשיו בעתיד. לא ראיתי להטיל עונשים כספיים כמבוקש על-ידי המאשימה, בשים לב לכך שאין מדובר בעבירה כלכלית ובשים לב לכך שבני-הזוג חיים

יחדיו והנאשם הוא מפרנס המשפחה.

סוף דבר

12. נוכח מכלול הטעמים האמורים, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 9 חודשי מאסר בפועל, החל מיום מעצרו.

ב. מאסר על-תנאי בן ארבעה חודשים למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יבצע עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות עבירה של איומים.

ג. מאסר על-תנאי בן שבעה חודשים למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר. התנאי הוא שהנאשם לא יבצע עבירת אלימות שהיא פשע.

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים.

גזר-הדין יפורסם ברבים, ללא פרטים מזהים של הנאשם והמתלוננת.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ו תשרי תשע"ה, 20 אוקטובר 2014, בנוכחות הצדדים.